

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

SZOLNOKI JÁRÁSI HIVATAL
AGRÁRÜGYI FŐOSZTÁLY
NÖVÉNY- ÉS TALAJVÉDELMI OSZTÁLY

Iktatószám: JN-07/55/01618-5/2019.

Tárgy: Károsító helyzet-jelentés

Melléklet: -

Ügyintéző: Vincze Katalin

Telefon: 20/434-7679

Jász-Nagykun-Szolnok megye növény-egészségügyi helyzetkép

2019. 08. 01. - 2019. 08. 15. között

Időjárás: Igen változékony időjárás volt tapasztalható augusztus első dekádjában. A hónap nyári kánikulával kezdődött, a nappali középhőmérséklet átlagosan 30 °C fölött alakult, ami az esti órákban is csak mérséklődni tudott. Így túlnyomóan a hónapban száraz, meleg klíma volt tapasztalható a megyében. A dekád végével jelentős enyhülés volt tapasztalható, mely esőzésekkel, heves viharokkal érkezett. A nappali középhőmérséklet 18-20 °C esett vissza, a megyében átlagosan 10-20 mm csapadék áztatta a földeket. A megyében jégeső nem alakult ki, jelentős vihar okozta károk nem történtek.

Fenológiai állapotok (08. 01. – 08. 15.):

- **Őszi árpa:** tarlóhántás befejeződött
- **Őszi búza:** tarlóhántás befejeződött
- **Kukorica:** szemfejlődés
- **Napraforgó:** citromérés
- **Őszi káposztarepce:** magágykészítés
- **Lucerna:** 20 cm növendék, **Maglucerna:** zöld - barna csigás állapot

- Szőlő: bogyófejlődés - bogyóérés
- Gyümölcsösök: gyümölcserés – betakarítás

Károsítóhelyzet:

- **Őszi kalászosok:** Ugyan a megyében vannak olyan helyek ahol a csapadékos időjárásból kifolyólag még az utolsó táblák betakarítása csak a héten fejeződött be, de a megyéről átlagosan elmondható, hogy az aratás lezajlott, és a tarlóhántási munkálatok is 70%-ban befejezettek tekinthetők. A termelők elkezdték a talajelőkészítési munkálatokat, a mély talajművelési munkálatokat nagyban befolyásolja a száraz, csapadékos időjárás változékonysága. Az őszi búza *Fusarium* belső fertőzöttségének felmérése folyamatosan zajlik.
- **Őszi káposztarepce:** A repcetarlók esetében is befejeződött a tarlóápolás, megkezdődtek az idej vetés alá a magágy készítése.
- **Lucerna:** A takarmánylucernák kaszálását és a takarmánykészítést nagyban nehezítette a záraz és nedves periódusok változékonysága.
A maglucernák zöld - és barnacsigás fenológiában található. A magkártevők egyedszáma nem éri el a védekezési küszöbértéket.
- **Napraforgó:** A napraforgó esetében megkezdődött az érés. Jelentős változás nem történt a dekádban.
Az alsó levélemeleteken megtalálható az alternáriás betegség - *Alternaria helianthi*, *A. helianthiinficiens*, valamint a szeptóriás levélfoltosság - *Septoria helianthi* tünetei, amik ezen levélemeletek száradását okozza. A szárbetegségek (*Phoma macdonaldii*, *Phomopsis helianthi*, *Macrophomina phaseolina*) elvétve található meg, viszont egyre több tányéron jelennek meg kórokozók. A botrítisztes tányérrothadás - *Botrytis cinerea* nagyon gyakori és a tányérok 10-15 %-án megtalálható. A rizópuszos tányérrothadást - *Rizophus arrhizus* mutató tányérokat a megyében még nem találtunk.
A táblák szélében erős a felgyomosodás, a csapadékos, meleg időjárásból kifolyólag.

- **Kukorica:** A megyében vannak olyan táblák, ahol nagyon felgyorsult az érési folyamat, és állományok gyors száradása megfigyelhető. A silókukoricák betakarítása a hónap elején megkezdődött.

A kukoricabogár rajzása - *Diabrotica virgifera virgifera* lezajlott, a tojásrakás befejeződött. A gyapottok bagolylepke - *Helicoverpa armigera*, és a kukoricamolylepke - *Ostrinia nubilalis* lárvái elleni védekezést a megyében a dekádban megtörtént. A károsítás mértéke táblánként nagyon eltérő. Vannak alacsony fertőzöttségű táblák ahol a károsítás mértéke 5% körüli, és vannak erősen fertőzött táblák ahol 30%-os rágási kár is megfigyelhető. A károsítás helyén a kedvező időjárási feltételek miatt számítani kell a fuzáriumos csőpenész - *Fusarium* spp. megjelenésére.

A kedvező időjárási feltételekből adódóan (a napraforgóhoz hasonlóan) a táblák széleinek felgyomosodása igen nagymértékű.

- **Almatermésűek:** Az időjárási feltételek kifejezetten kedvezőek a kórokozók megjelenésének, kifejezetten a lisztharmat - *Podosphaera leucotricha* megerősödésének kedvez, de varasodás - *Venturia inaequalis* tünetei is megtalálhatók.

Az almamolylepke - *Laspeyresia pomonella*, és az almailonca - *Adoxophyes reticulana* rajzása továbbra is elhúzódó, folyamatosan lehet őket csapdázni. A rágás felületén kezdődő moniliás rothadás - *Monilia fructigena* figyelhető meg.

A magas UV sugárzás következtében egyre több termésen napperzselés tünetei tapasztalhatók.

- **Szőlő:** Egyes korai fajtákat már szüretelnek, és értékesítenek.

A kedvező időjárásnak köszönhetően szőlő peronoszpóra - *Plasmopara viticola*, lisztharmat - *Erysiphe necator*, szürkepenész - *Botrytis cinerea* fertőzés egyaránt tapasztalható. Az ültetvényekben folyamatos monitoringozással, és megelőző védekezésekkel tudják a fertőzési nyomást mérsékelni. Kiskertekben viszont gyakori, hogy a tünetek egymást érik.

Az amerikai szőlőkabóca - *Scaphoideus titanus* egyedszáma sárga ragacsapokon 10 db/lap, az ültetvényekben az L5 lárvák megtalálhatók.

- **Selyemfényű puszpángmoly - *Cydalima perspectalis*:** A puszpángmoly rajzása elkezdődött, az egyedszámban növekedés tapasztalható. A rajzása valószínűleg

elhúzódó lesz, így a lárvakelés is hosszabb ideig fog tartani. A védekezéskor kontakt és felszívódó készítmények együttes alkalmazása célszerű.

- **Ürömlevelű parlagnyír - *Ambrosia artemisiifolia* var. *elatior*:** A legtöbb növény virágbimbós fenológiában található, de ruderaliákon található egy-két példány amelyik a pollenszórás is elkezdte már. A területek kaszálása folyamatos, a pollenszórás megelőzésére irányuló kezelések szinte mindenhol elkezdődtek, és folyamatosan zajlanak.

Szolnok, 2019. augusztus 16.

Tisztelettel:

Dr. Bozó Andrea hivatalvezető nevében

és megbízásából kiadmányozó:

Polgár Viktória

osztályvezető

